

 **OTPAD
NIJE SMEĆE!**

**ODVAJANJE OTPADA I
RECIKLIRANJE**

ODVAJANJE OTPADA I RECIKLIRANJE

*Projekt je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda.
Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost Grada Splita.*

NAKLADNIK

Grad Split

UREDNIŠTVO

Služba za međunarodne i
EU projekte

LEKTURA TEKSTA

Bojana Milovski

GRAFIČKI DIZAJN

K&K Promocija

TISAK

DES ustanova za
zapošljavanje, rad i
profesionalnu rehabilitaciju
osoba s invaliditetom

NAKLADA

5000 komada

IMPRESSION

SPREMNIK ZA PAPIR I KARTON.....	6
SPREMNIK ZA STAKLO.....	10
SPREMNIK ZA PLASTIKU.....	12
PROBLEMATIČNA PLASTIKA.....	14
VRSTE PLASTIKE.....	16
TEKSTIL.....	19
ELEKTRIČNI I ELEKTRONIČKI (EE) OTPAD.....	20
KRUPNI ILI GLOMAZNI OTPAD.....	22
MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD.....	24
OPASNI OTPAD.....	25

SADRŽAJ

SPREMNIK ZA PAPIR I KARTON

**PAPIR se izrađuje od
mreža tankih vlakana iz
biljaka, najviše drveća.**

**Odvojeno sakupljeni papir
odlažemo u plavi spremnik.**

DA!

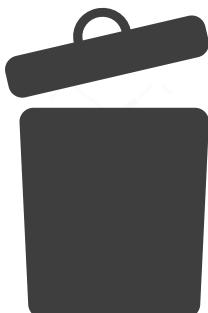
**Novinski i uredski papir
Časopisi, katalozi, prospekti, leci,
bilježnice
Papirnata i kartonska ambalaža**

NE!

**Tetrapak ambalaža
Plastificirani i metalizirani papir
Zauljeni papir
Fotografije
Pelene**

Kartonsku ambalažu prije odlaganja zgnječite ili usitnite, a onečišćeni papir i onečišćeni karton ne reciklirajte. Prije odlaganja uklonite metalne spojnice, plastične dijelove, foliju i ljepljive trake! Sjetite se odvojiti i kartonsku ambalažu prehrambenih proizvoda poput tjestenine, riže, čajeva i sl.

TETRAPAK ambalažu odlažemo u poseban spremnik crne boje!

Odvajanjem i recikliranjem papira smanjujemo količinu komunalnog otpada za 25 %. List papira moguće je reciklirati i do 7 puta.

Za proizvodnju 1 tone papira potrebna su 24 stabla, 200 000 litara vode i 4600 kWh energije.

Za proizvodnju 1 tone recikliranog papira potrebno je 160 litara vode, 2400 kWh energije i niti jedno stablo.

**Recikliranjem
samo jedne
staklene boce
uštedjet ćemo
energiju potrebnu
žarulji od 60W da
svijetli 4 sata.**

**Staklo se može
ponovno upotrijebiti
i koristiti za
proizvodnju novog
stakla beskonačan
broj puta.**

**Recikliranjem stakla
štедimo prirodne
sirovine – upotreboom
tone starog stakla
uštedjeli smo 700 kg
pijeska, 200 kg kalcita i
200 kg sode te čak
30 tona nafte.**

SPREMNIK ZA STAKLO

**STAKLO je još uvijek
nezamjenjiva ambalaža
u industriji hrane i pića.
Staklena ambalaža čini
5 % kućnog otpada.**

Staklo odlažemo u zeleni spremnik.

DA!

**Staklene boce
Staklenke
Staklene čaše**

NE!

**Prozorsko, medicinsko i
automobilsko staklo
Ambalaža kemikalija i zapaljivih tvari
Kristal, ogledala, porculan, keramika,
žarulje
Neonske svjetiljke**

Prije odlaganja ispraznite i isperite staklenu ambalažu te uklonite čepove i poklopce!

Papirnate naljepnice na ambalaži ne morate skidati. Osim staklenih boca reciklirajte i staklenke (meda, marmelade, kiselih krastavaca, senfa i sl.).

Povratnu staklenu ambalažu (veću od 0,2 litre zapremine LOGO POVRATNA NAKNADA 50 lp) odnesite do najbliže trgovine, a ostalu do reciklažnog dvorišta ili je odložite u prikladni kontejner u sklopu zelenih otoka.

SPREMNIK ZA PLASTIKU

**PLASTIKA je materijal
koji se dobija iz nafte.**

Plastiku odlažemo u žuti spremnik.

DA!

**Ambalaža deterdženata i šampona
Ambalaža nekih prehrambenih
proizvoda (ovisno o vrsti plastike –
detaljne upute u nastavku)
Plastične vrećice**

NE!

**Ambalaža kemikalija i zapaljivih tvari
Ambalaža sprejeva
Ambalaža boja i lakova
Plastične igračke**

PLASTIČNA I METALNA ambalaža čine više od 20 % kućnog otpada. Moguće ih je reciklirati i time smanjiti onečišćenje okoliša te štedjeti naftu i prirodne metale.

Recikliranjem 5 plastičnih boca od 2 litre dobivamo dovoljno plastičnog materijala za proizvodnju 1 skijaške jakne.

Recikliranjem PET ambalaže štedimo 84 % energije potrebne za izradu te iste ambalaže iz sirovina.

METALI se proizvode od rudače. Najčešći su metalni otpad u kućanstvima čelik i aluminij.

Metal se može odvajati samo u reciklažnom dvorištu.

Povratnu plastičnu i metalnu ambalažu (veću od 0,2 litre zapremine odnesite do najbliže trgovine LOGO POVRATNA NAKNADA 50 lp), a ostalu do reciklažnog dvorišta ili zelenog otoka. U isti spremnik možete odložiti i ispranu tetrapak ambalažu. Prije odlaganja obavezno ispraznite i isperite ambalažu!

PROBLEMATIČNA PLASTIKA

Plastika je postala neizostavan dio naše svakodnevice. Najveća količina plastičnih proizvoda namijenjena je za jednokratnu upotrebu, stoga se odbacuje nakon samo jednog korištenja. Tako se stvaraju ogromne količine otpada - svake minute svakoga dana u more se iskrca cijeli jedan kamion otpadne plastike! Jednom proizvedena plastika ostaje u okolišu praktički uvek raspadajući se na sve sitnije i sitnije dijelove. Takva

usitnjena plastika vrlo štetno djeluje na ribe, morske sisavce, morske kornjače, ptice i druge životinje jer one često pojedu komadiće plastike zamjenjujući ih za hranu. Kao posljedica toga umiru od gladi ili od oštećenja probavnog sustava. Mikroplastika (manja od 5 mm) posebno je opasna jer na sebe može vezati druge toksične spojeve, a zbog svoje veličine lako dospijeva u sve morske organizme te u konačnici i na našem stolu.

VAŽNO!

Za razliku od papira i stakla plastiku je puno teže reciklirati, prvenstveno zato što na tržištu postoji mnogo različitih vrsta plastike. Neke vrste plastike pogodne su i isplative za recikliranje, dok se neke vrste uopće ne mogu reciklirati. Zbog toga je važno odvojiti i odložiti samo one vrste plastike koje se mogu reciklirati!

Ako bolje pogledate, na svakom plastičnom proizvodu nalazi se trokut sastavljen od tri strelice. U trokutu se nalazi broj. To može biti bilo koji broj od 1 do 7 i/ili kemijska kratica naziva te vrste plastike. Upravo nam ta oznaka govori o kojem je tipu plastike riječ, možemo li tu plastiku reciklirati i je li potencijalno štetna za naše zdravlje.

Prilikom odvajanja plastičnih proizvoda obratite pažnju na broj koji se nalazi unutar strelice te u spremnik za plastiku ne odlažite proizvode s brojem 3 (PVC), 6 (EPS) i 7 (ostalo)! Proizvode s tom oznakom najbolje je izbjegavati već prilikom kupnje, a ako ih ipak ima među vašim kućnim otpadom, odložite ih u spremnike za miješani komunalni otpad.

VRSTE PLASTIKE

1 PET ili PETE

(polietilen tereftalat)

- boce za vodu, bezalkoholna pića i slična ambalaža
- Višekratna upotreba ne preporučuje se zbog mogućnosti bakterijske kontaminacije. Može se lako reciklirati, pri čemu se dobivaju materijali za nove PET boce ili poliesterska vlakna (polyester) koja se dalje koriste za proizvodnju tekstila.

2 HDPE

(polietilen visoke gustoće)

- ambalaža deterdženata, šampona i kozmetike, neprozirne boce za mlijeko, sokove, motorna ulja, plastične vrećice, kante za otpad, gajbe i sl.
- Čvrst je i izdržljiv materijal koji se najčešće reciklira, a ujedno se smatra i najsigurnijom vrstom plastike te je stoga pogodna za višekratnu uporabu.

3 PVC ili V ili 3V (polivinil klorid)

- podlošci za pakiranje hrane, pakiranja za sendviče, namještaj, igračke, auto dijelovi, medicinska pomagala, građevinski materijal
- To je tip plastike koju treba izbjegavati i u pravilu se ne reciklira nego spaljuje. PVC sadrži brojne toksine koje može ispuštati u okoliš cijelo vrijeme korištenja određenog proizvoda, pogotovo ako se zagrijava.

4 LDPE (polietilen niske gustoće)

- prozirne vrećice za zamrzavanje, vrećice za kruh, tube, razne vrste boca, tkanina i namještaja
- Relativno je sigurna vrsta plastike koja se uspješno reciklira.

5 PP (polipropilen)

- kuhinjske zdjele, kante, vrtni namještaj, neka prehrambena ambalaža, npr. boce kečapa, čaše za jogurt, posudice za margarin i sl.
- To je neprozirna, elastična i prilično termootporna plastika, sigurna je za upotrebu i poželjna za recikliranje ukoliko je ambalaža isprana i čista.

Kad god je to moguće, kupujte (birajte) plastiku 1, 2, 4 i 5.

6 PS (polistiren)

- PS (običan polistiren) uspješno se reciklira: ambalaža za tople napitke, jogurte, CD i DVD kutije, jednokratni pribor za jelo.
- EPS (ekstrudirani polistiren): stiropor ambalaža namještaja, elektro uređaja i ostale robe široke potrošnje te ambalaža za brzu hranu.
- Ova vrsta plastike na visokim temperaturama ispušta stiren koji se smatra kancerogenim, pa je nije preporučljivo koristiti za prehrambene proizvode. Posebno je štetan za okoliš jer je lomljiv i lagan te se lako i brzo disperzira. U pravilu se ne reciklira, ali veće količine treba odnijeti u reciklažno dvorište.

7 (ostalo)

- U ovu kategoriju ubrajaju se različite vrste plastike. Mnoge od njih nisu pogodne za pakiranje prehrambenih proizvoda, tim više jer ne postoje jasna pravila što se pod tom oznakom krije, pa ih treba izbjegavati. Proizvodi pod ovim brojem uglavnom nisu pogodni za recikliranje.

**Izbjegavajte
plastiku**

3, 6 i 7.

TEKSTIL

TEKSTIL ima velik potencijal za ponovnu upotrebu i recikliranje.

90 % tekstilnog otpada može biti ponovno upotrijebljeno, oporabljeno i reciklirano.

Recikliranjem tekstila štedi se energija i voda te se smanjuje količina pesticida koji se primjenjuju u proizvodnji novih sirovina.

Tekstil odložite u najbliži spremnik za tekstil (bez boje) ili reciklažno dvorište. Odjeću, obuću i druge tekstilne predmete odvojite od ostalih stvari za recikliranje i stavite u plastičnu vreću prije odlaganja u spremnik za tekstil. Odvojite odjeću, zavjese, krevetnicu i ostalo od kožnih predmeta kao što su cipele, torbe ili jakne.

ELEKTRIČNI I ELEKTRONIČKI (EE) OTPAD

EE otpad je najbrže rastuća svjetska vrsta opasnog otpada!

EE otpad sadrži teške metale i opasne tvari, što iziskuje njegovo pravilno zbrinjavanje.

**ELEKTRIČNI I
ELEKTRONIČKI
(EE) OTPAD čine
odbačena električna
i elektronička
oprema i uređaji
ovisni o električnoj
energiji.**

Elektronički sitni otpad (mobiteli, prijenosna računala i sl.) sadrži oko 30 % metala i 70 % plastike.

EE otpadu nije mjesto u kontejnerima za miješani komunalni otpad, zelenim otocima ni u prirodi!

NAJČEŠĆE VRSTE ELEKTRIČNOG I ELEKTRONIČKOG OTPADA:

- razni električni alati
- informatička i telekomunikacijska oprema
- kućanski uređaji
- oprema široke potrošnje
- rasvjetna oprema
- toneri za pisače i sl.

Pravilnim odlaganjem EE otpada čuvamo zdravlje te omogućavamo ponovno iskorištavanje metala i plastike koji se u njima nalaze.

Ukoliko EE opremu ne možete nekome donirati, pokloniti ili popraviti, možete ju predati u trgovini prilikom kupnje novog proizvoda, možete ju besplatno odložiti u reciklažno dvorište ili kontaktirati ovlaštenog sakupljača elektronskog i elektroničkog otpada pozivom na besplatni telefon **0800 444 110** (8 – 16 sati), preko SMS-a na broj **098 444 110**, unosom naloga na **www.eeotpad.com** te putem elektroničke pošte **prijava@eeotpad.com**.

KRUPNI ILI GLOMAZNI OTPAD

KRUPNI ILI GLOMAZNI OTPAD su svi predmeti koje je zbog veličine nemoguće prikupljati zajedno s miješanim komunalnim otpadom.

**Reciklažno dvorište
namijenjeno
je odvojenom
priključivanju i
privremenom
skladištenju posebnih
vrsta otpada.**

**U reciklažnom dvorištu
besplatno možete
zbrinuti sve vrste
kućanskog otpada.**

**Građevinski otpad uklonite u dogovoru s
izvođačima radova.**

**GLOMAZNI I KRUPNI OTPAD ODLOŽITE U RECYKLAŽNO
DVORIŠTE ILI U KONTEJNERE PREMA RASPOREDU
ODVOZA GLOMAZNOG OTPADA:**

- madrace
- stare prozore
- svu kupaonsku, kuhinjsku i vrtnu opremu
- dječju opremu
- namještaj
- rolete
- žaluzine
- tende
- ljestve
- samostojeće stepenice
- nosače za zavjese
- invalidska kolica
- dekorativne predmete većih dimenzija
- opremu za kućne ljubimce
- sprave za vježbanje
- veću sportsku opremu
- radijatore
- tapete
- daske za glaćanje
- okvire za sušenje rublja...

MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD

MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD:

- onečišćene vrećice za pakiranje hrane
- onečišćeni papir i folija za omatanje hrane
- onečišćeni papirnatni ubrusi i maramice
- britvice za brijanje
- spužve
- vata
- vrećice od usisivača
- otpad od metenja
- opušci
- ulošci
- pelene i sl.

**Miješani komunalni otpad
(iz kojeg smo prethodno izdvojili koristan otpad)
odlažemo isključivo u kante ili kontejnere za miješani komunalni otpad.**

**Kante su vaše
vlasništvo – njihova
higijena i urednost
ovisi samo o vama.**

OPASNI OTPAD

- baterije
- akumulatori
- lijekovi
- maziva i motorna ulja
- boje i lakovi

Opasan otpad velika je prijetnja okolišu, prirodi i ljudskom zdravlju!

Koristite baterije koje se mogu više puta puniti. Ne kupujte suvišne lijekove, koristite ekološke boje i lakove na bazi vode.

Baterije, opasna maziva i motorna ulja odložite u za to predviđene spremnike, reciklažno dvorište ili kontaktirajte tvrtke ovlaštene za njihovo prikupljanje.

Stare lijekove odnesite u ljekarne koje su ih dužne pravilno zbrinuti.

Opasnom otpadu nije mjesto u kontejnerima za komunalni otpad, kao ni u prirodi!

**Znate li koja vrsta otpada
čini čak 30 % ukupne
količine otpada?
Organski (bio) otpad.**

**Znate li da sami možete
napraviti najbolje gnojivo
za svoje biljke i vrt?
Napravite kompost u
svom domu.**

**U brošuri posvećenoj
kompostiranju možete
naučiti kako odvojiti
biootpad, kako ga preraditi
u kompost i kompostom
obogatiti tlo.**

Grad Split

Adresa: Obala kneza Branimira 17,
21000 Split

Telefon: 021/310-111

Web: www.split.hr

Projekt „Otpad nije smeće!“

Web: otpadnijesmece.split.hr

E-mail: otpadnijesmece@split.hr

Čistoća d.o.o.

Adresa: Put Mostina 49,
21000 Split

Informacije:

0800 0021 ili 021/374-560

Broj odlagališta: 021/374-363

E-mail: cistoca@st.t-com.hr

Web: www.cistoca-split.hr

**Za više informacija o
EU fondovima posjetite**

www.razvoj.gov.hr

www.strukturnifondovi.hr